

KULTŪRAS NORIŠU PIEDĀVĀJUMA IZLASE VIENOTAS SKOLAS KONCEPTA IEVIEŠANAI

Šajā apjomīgajā un vērtīgajā sarakstā kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” komanda apkopojusi ļoti daudzveidīgas, praksē skolotāju iemēģinātas un rekomendējamas kultūras un mākslas norises visās 10 kultūras nozarēs. Šie kultūras notikumi var būt noderīgi skolēniem ar nepilnīgām latviešu valodas zināšanām vai pavisam bez tām, piemēram, Ukrainas bēgļu, Baltkrieviju pametušajiem un Latvijas reemigrantu skolas vecuma bērniem un jauniešiem.

Šajā izlasē iekļautās kultūras norises atlasītas, domājot par dažādām skolēnu valodas pieredzēm un zināšanām, kas izmantojamas plaša tvēruma mācīšanās procesā, attīstot latviešu valodas kompetenci. Izlasē īpaši izceltas Rīgas 74. pamatskolas direktores vietniece metodiskajā darbā, skolotājas un programmas “Latvijas skolas soma” koordinatores skolā Elenas Košeļevas pieredzē iekrātās kultūras norises, kā arī citu pieredzējušu pedagogu ieteikumi.

Atgādinām, ka visas kultūras noriņu izlases vienuviet atrodamas programmas “Latvijas skolas soma” tīmekļvietnē www.latvijasskolassoma.lv. Tajās ietvertā informācija savu aktualitāti nezaudē, jo izlasēs izceļam vērtīgākos un interesantākos kultūras notikumus – ikmēneša jaunumus, tematiskās aktualitātes, piemēram, valsts svētkiem piemērotas vai atsevišķu kultūras nozaru raksturojošus piemērus.

Lai kultūras pieredzes bagātina to svarīgo mirkli, kad notiek tik ļoti īpašā satikšanās ar mūsu krāšņo latviešu valodu!

Interaktīvs izlases satura rādītājs

Fokusā pedagoga pieredze: Rīgas 74. pamatskola.....	2
Mūzika.....	6
Cirks.....	8
Deja.....	10
Kino.....	11
Vizuālā māksla un dizains.....	13
Materiālais un nemateriālais kultūras mantojums.....	14
Literatūra un grāmatniecība.....	16
Teātris.....	17
Kolēģi iesaka!.....	18
Citi noderīgi resursi.....	20

FOKUSĀ PEDAGOGA PIEREDZE: Rīgas 74. pamatskola

Oktoobra mēnesī programmas “Latvijas skolas soma” ikmēneša vēstkopas ietvaros tika organizēta saruna par kultūras lomu latviešu valodas apgūvē un pasaules izzināšanu ārpus skolas vides. Savā pieredzē dalījās Rīgas 74. pamatskolas direktores vietniece metodiskajā darbā, skolotāja un kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” koordinatore skolā Elena Košeļeva.

Izlasē apkopotas Elenas darba pieredzē izmantotās kultūras un mākslas norises, kas ļāvušas skolēniem gan iepazīt Latvijas kultūru un mākslu, gan šajā procesā apgūt latviešu valodu.

Par *pirms* un *pēc* norišu aktivitātēm un citiem ar pedagoga darbu saistītiem Elenas darba piemēriem iespējams lasīt: <https://latvijasskolassoma.lv/resursi/raksti-un-publicijas/kultura-un-valodas-apguve-vai-tur-ir-kada-saikne/>

Muzejpedagogiskā nodarbība “Rīgas centra puika – Aleksandrs Čaks”

Piedāvā: Aleksandra Čaka muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Solvita Elerta, e-pasts: solvita.elerta@riga.lv, tel. nr.: 67105942

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-rigas-centra-puika-aleksandrs-caks/>

Nodarbība veltīta Aleksandra Čaka daiļrades un personības padziļinātai izzināšanai ar mērķi iepazīties ar dzejnieka personību un daiļradi, izmantojot vizuālo un audio informāciju un mudinot izprast kultūrvēsturiskās kopsakarības caur mūziku, dzeju un tēlotājmākslu. Tas ir stāsts par dzejnieka un viņa laika vienotību.

Nodarbības laikā jaunieši tiek iepazīstināti ar Aleksandru Čaku kā spilgtu un spēcīgu sava laika raksturotāju un kritisku vērtētāju. Redzētais un izjustais spilgti izpausts viņa dzejā, stāstos un aprakstos. Skolēniem ir arī iespēja iepazīties ar dzejniekamemoriālo dzīvokli un tajā izvietoto pastāvīgo ekspozīciju, kurā redzami Čaka ģimenei piederējušie autentiskie sadzīves priekšmeti, piemiņas lietas un grāmatas, kā arī viņa draugu – mākslinieku – dāvinātie mākslas darbi. Tā ir arī iespēja iepazīties ar 20. gadsimta 30. gadu rīdnieka dzīvokļa interjeru, pabūt un izjust pagājušā laika savdabību.

Kultūras nozares: Kultūras mantojums, Literatūra un grāmatniecība

Operas izrāde “Putnu opera”

Piedāvā: Latvijas Nacionālā Opera un balets

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Latvijas Nacionālās operas un baleta informācija, e-pasts: biletas@opera.lv, tel. nr.: 67073705

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.opera.lv/lv/izrade/putnu-opera/>

Labais doktors Dūlītis un viņa draugi vienmēr gatavi steigties palīgā tiem, kurus piemeklējusi kāda ķibe. Krāšņie putni un atjautīgie dzīvnieciņi ne mirkli nezaudē dūšu: viņi atrod noslēpumaini pazudušo kanārijputniņu, veikli nodzēš ugunsgrēku un pat iestudē panākumiem bagātu operu. Viens no visu laiku populārākajiem Latvijas Nacionālās operas un baleta iestudējumiem ar Jāņa Lūsēna melodijām un Māras Zālītes vārdiem apliecina draudzības un mūzikas spēku.

Kultūras nozares: Mūzika

Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja piedāvājums

Piedāvā: Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejs (RVKM)

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Muzeja informācija, e-pasts: ekskursijas@rvkm.gov.lv,

tel. nr.: 67356676; 29128600

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.rigamuz.lv/rvkm/piedavajumi/>

Kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” saturā iekļauts viss RVKM piedāvājums skolēniem. Tās ir daudzveidīgas muzjepedagoģiskās nodarbības, izziņošas nodarbības tiešsaistē un visas muzeja pamatekspozīcijas izziņošana, padziļināti pievērsties konkrētām tēmām un aspektiem.

Kultūras nozares: Kultūras mantojums

Izzinoša nodarbība “Iepazīsti Brīvdabas muzeju”

Piedāvā: Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē norise

Kontaktinformācija: Ieva Bērziņa, e-pasts: ieva.berzina@brivdabasmuzejs.lv, tel. nr.: 26338918

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzinosa-nodarbiba-iepazisti-brivdabas-muzeju/>

Nodarbības laikā skolēni izziņās vienu no Latvijas Kultūras kanona vērtībām – latviešu viensētu. Noskaidros, kā senāk tika izvēlēta mājas vieta, kādas ēkas ietilpa zemnieku saimniecībā, kā tās tika savstarpēji novietotas un kādas bija to funkcijas?

Skolēni apmeklēs kādu no Brīvdabas muzejā eksponētajām viensētām, lai iepazītos ar dzīvojamās mājas uzbūvi un iekārtojumu, klēts celtniecības īpatnībām, kūts un laidara novietojumu sētā, pirts nozīmi saimes dzīvē un gūtu priekšstatu par mūsu senču ikdienas darba soli.

Skolēni apskatīs arī 18. 19. gadsimta nozīmīgākās sabiedriskās celtnes – krogu un baznīcu–, klausīsies stāstījumu par muzeja izveidošanas vēsturi un kultūras mantojuma saglabāšanas darbu.

Kultūras nozares: Arhitektūra, Kultūras mantojums

Izrāde “Netikumīgie”

Piedāvā: Dirty Deal Teatro / Biedrība “Savienojums”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anna Zagorska, e-pasts: skolas.soma@dirtydealteatro.lv, tel. nr.: 26747707

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://dirtydealteatro.lv/lv/izrazu-saraksts/netikumigie>

Izrāde ir veidota kā divu reālu astoto klašu skolēnu portretu galerija dzejas formā. Ar trīs jaunu dzejnieku vārdu triepieniem gleznotas astotklasnieku domas, pieredze, jūtas un sapņi – tādi, kādus mums tos ļāva ieraudzīt.

Jaunie dzejnieki Kirils Ēcis, Luīze Marija Meļķe un Raimonds Ķirķis izvēlējās dažādas portretēšanas metodes, vienlaicīgi risinot arī jautājumu par to, kas ir un kāda var būt dzeja. Savukārt pieaugušo balsi izrādē pārstāv skolotāju koris, kura tekstus radījuši Agnese Krivade un Kārlis Vērdiņš.

Izrāde uzdod jautājumus: Vai mākslai un izglītībai ir jāspēlē paslēpes ar realitāti, vai tomēr tās drīkst droši skatīties viena otrai acīs un par ieraudzīto sarunāties ar bērniem un jauniešiem? Arī tad, ja kādam ieraudzītā realitāte šķiet netikumīga.

Kultūras nozares: Teātris

Izrāde “Bilžu vakars ar Sprīdīti”

Piedāvā: VSIA “Jaunais Rīgas teātris”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Dace Tillere, e-pasts: dace@jrt.lv, tel. nr.: 67283225

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-bilzu-vakars-ar-spriditi/>

Pasaka un bērība pamazām pārvērtusies ikdienā un pieaugušo dzīves ritmos, bet varbūt šī saikne ar pasaku nav zaudēta, varbūt mēs varam kopā atcerēties, atgriezties šajā sajūtā, vērtībās, aizrautībā, kas bija tad, kad pasaule rādījās tikai kā brīnums, neierobežotu piedzīvojumu un laimes variāciju iespēja. Varbūt stāsts mums vēstī kaut ko, ko mēs domājam, ka zinām, bet patiesībā esam aizmirsuši.

Atminēties palīdzēs bilžu skatīšanās un jautra ņemšanās ar notikumu restaurāciju. Gunārs Sprīdis ir gatavs atkal kļūt par Sprīdīti, lai iepriecinātu vecmāmiņu viņas dižajā jubilejā un satiktu savus tuvākos. Izrāde gan tiem skolēniem, kuri labi pazīst Sprīdīti, gan tiem, kuriem Annas Brigaderes reiz vēstītie notikumi būs jaunums.

Kultūras nozares: Teātris

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja pastāvīgās ekspozīcijas iepazīšana

Piedāvā: Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Ilze Sirmā, e-pasts: nodarbibas@mvm.gov.lv, tel. nr.: 26644548

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/paula-stradina-medicinas-vestures-muzeja-pastavigas-ekspozicijas-iepazisana/>

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja pamatekspozīcija vēsturiski veidota kā pārskats par medicīnas zinātnes sasniegumu vēsturi un izcilām personībām. Tomēr medicīnas vēsture nav tikai zinātniski atklājumi. Tās ir rūpes par savu un citu cilvēku veselību, kas balstītas attiecīgā laika iespējās un priekšstatos par pasauli, par cilvēka, ārsta un slimības attiecībām.

Ekspozīcijas iepazīšanas laikā skolēni gida pavadībā izstaigā muzeja pamatekspozīciju – renesanses, jauno laiku un Latvijas medicīnas 20. gadsimtā ekspozīcijas, kā arī kosmosa bioloģijas un medicīnas ekspozīciju, bet viduslaiku pilsētā var piedzīvot viduslaiku gaisotni un pielaiķot mēra ārsta masku.

Kultūras nozares: Kultūras mantojums

Modes muzeja izstādes un pastāvīgās ekspozīcijas iepazīšana kopā ar muzejpedagogu

Piedāvā: Modes muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Modes muzeja informācija, e-pasts: fashionmuseumriga@gmail.com, tel. nr.: 20033450

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/modes-muzeja-izstades-un-pastavigas-ekspozicijas-iepazisana-kopa-ar-muzejpedagogu/>

Izpētot muzeja ekspozīciju kopā ar muzejpedagogu, skolēniem ir iespēja labāk iepazīt apģērba un modes dizaina nozīmi mūsu dzīvē, kā arī tā ciešo saikni ar dažādiem vēstures procesiem un norisēm sabiedrībā.

Modes muzejs ir vienīgais specializētais modei un modes vēsturei veltītais muzejs Baltijas valstīs. Muzejā var iepazīt nelielu, taču unikālu pastāvīgo ekspozīciju, ko papildina teatralizēts skaņu un gaismas izmantojums, kā arī tematiskas izstādes, kas mainās divreiz gadā, pavasarī un rudenī, piedāvājot iespēju iepazīt modi un tās dizainu, kā arī apģērba vēsturi.

Kultūras nozares: Dizains, Kultūras mantojums

Melngalvju nama iepazīšana

Piedāvā: Melngalvju nams

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Ilze Kronkalne, e-pasts: melngalvjunams@rigasnami.lv, tel. nr.: 66957225

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/melngalvju-nama-iepazisana/>

Melngalvju namā skolēni izzinās melngalvju leģendas un brālības dzīvesveidu, kurš ir “izdzīvojis” līdz pat 21. gadsimtam. Apmeklējuma laikā būs iespēja izstaigāt 14. gadsimta vēsturiskos pagrabus, kur varēs līdzdarboties un izkalt savu Melngalvju biedra monētu, kā arī būs iespēja uzmērīt viduslaiku bruņinieku bruņas. Būs iespēja iepazīties ar iespaidīgo sudraba kolekciju un apskatīt svinību zāles.

Melngalvju nama un ekspozīcijas apskate ir saistoša visu vecumu skolēniem. Apmeklējuma laikā gida stāstījums tiek pielāgots atbilstoši vecumam, lai apmeklējums būtu saistošs un viegli uztverams dažādām vecumu grupām.

Kultūras nozares: Arhitektūra, Kultūras mantojums

Koncertuzvedums “Par Marī, lellīti Žužū un ceļojošo cirku”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Koncerti”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Dārta Gaigala, e-pasts: darta.gaigala@latvijaskoncerti.lv, tel. nr.: 26698338

Mērķauditorija: 1.–3. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/koncertuzvedums-par-mari-lelliti-zuzu-un-celajos-cirku/>

Muzikālais uzvedums spēs pārliecināt, cik daudz skaistuma piemīt franču komponistu Kloda Ašila Debisī (Claude-Achille Debussy), Žaka Ofenbaha (Jacques Offenbach) mūzikai un cik daudz prieka un šarma piemīt franču vieglā žanra mūzikai.

Klavieres, akordeons un saksofons būs īstie instrumenti, kas to pierādīs. Un vēl jo vairāk paši mūziķi, kuri šos instrumentus sauc par savējiem: pianiste Agnese Egliņa, akordeonists Artūrs Noviks un saksofonists Oskars Petrauskis. Tāpat arī dziedātāji: Laura Kancāne, Baiba Mīlberga un Naura Indzera. Uzvedumā dziedās aktieris Raimonds Celms un Rīgas Doma kora skolas audzēkņi, kā arī ar priekšnesumu piedalīsies Rīgas cirka skolas audzēkņi.

Visi uzveduma dalībnieki stāstīs par jaunu meiteni Marī, kam vēl patīk lelles, par Marī dzimšanas dienu, kurā gan viņas krusttēvs, ceļojošā cirka direktors, gan Marī draugi – Odeta, Gijoms un Fransuā – gribēs pasniegt Marī visjaukākās dāvanas. Tomēr varbūt pati jaukākā dāvana dzimšanas dienā būs pavisam negaidītā svešinieka Bobo ierašanās?

Aicinām izmantot arī citus “Latvijas Koncerti” rīkotos koncertus. Aktuālā informācija: <https://www.latvijaskoncerti.lv/lv/berniem-un-jauniesiem/>.

Muzikāla izrāde bez vārdiem “Čellīno ceļo”

Piedāvā: Zīmējumu teātris

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Varis Klausītājs, e-pasts: zimejumuteatris@gmail.com,
tel. nr.: 26414627

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzikala-izrade-bez-vardiem-cellino-celo/>

Reizēm pienāk periodi, kad šķiet, ka visa pasaule ir sabrukusi un visu ir jāsāk no jauna. Kad nav vairs emociju, krāsu, nekā nav. Tādā stāvoklī izrādes sākumā atpazīstam Čellīno. Bet tukšumā Čellīno atrod mūziku. Mūzikā var izpaust savas emocijas. Līdz ar emocijām parādās Krāsiņa un Deja. Jautrā trijotne iepazīst cita citu – Čellīno spēlē un rada atmosfēru, Deja šīs emocijas iekustina, Krāsiņa deju izzīmē ar kritiņiem baltajā skatuves zonā uz zemes un baltiem kubiem. Tad uzzīmētās kustības pārtop objektos, tie tiek iesaistīti sižetā.

Attiecības starp varoņiem tiek risinātas bez vārdiem, pārdomas tiek izteiktas grimāsēs, kustībās, zīmējumos un mūzikā. Izrāde aicina gan draiskoties, gan atgādina, cik būtiska ir laipnība citam pret citu, kā rūpēties par draugiem, parāda, ka visas emocijas ir nozīmīgas un ļoti mainīgas.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Skaņu pavēlnieks”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais Rakstniecības un mūzikas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Lieta Šmukste, e-pasts: kunikacija@rmm.lv, tel. nr.: 67509263

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-skanu-pavelnieks/>

Nodarbības pirmajā daļā skolēni iepazīsies ar dažādiem mūzikas instrumentiem, kas atrodas Rakstniecības un mūzikas muzeja krājumā, un to skaņu – celma bungām, stabuli, kokli, mandolīnu u. c. Pēc seno instrumentu iepazīšanas skolēni rada jaunus mūzikas instrumentus no lietām, kas mūsdienās atrodamas mājās. Nodarbības noslēgumā tiek izveidots klases orķestris.

Mūzikls “Karlsons”

Piedāvā: SIA “Operetes teātris”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika un pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anda Sirsone, e-pasts: koordinators@operetesteatris.lv,
tel. nr.: 28550441

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzikls-karlsons/>

Leģendārais mūzikls “Karlsons” – populārs visos laikos un paaudzēs. Zviedru rakstnieces Astrīdas Lindgrēnes un igauņu komponista Ārnes Oita mūzikls ir stāsts par Brālīti un Karlsonu, kurš dzīvo uz jumta.

Tā ir sirsnīga, asprātīga un pārsteigumu pilna viesošānās fantāzijas un bērnišas sapņu pasaulē ar azartisku jandalēšanos, smalkmaizīšu čiepšanu, niekošanos ar tortītēm, mājas buka savaldīšanu un spoku tango. Izrāde būs aizraujošs, muzikāls piedzīvojums, kurā aktieri gan dzied, gan dejo, gan runā atbilstoši žanra specifikai.

Piedalās lieliskie Operetes teātra solisti: Kārlis Rūtentāls (Karlsons), Megija Krista Strautmane (Brālītis), Elīna Bojarkina vai Sandija Dovgāne, Laura Purena-Kancāne, Tatjana Kalniņa vai Sabīne Krilova, Anastasija Dolgoņenko vai Elīna Avotiņa, Patrīcija Kozlovska vai Henrijs Kozlovskis, Inmārs Sikle, Adams Vaicis, Dāvids Loks vai Mārtiņš Gailis, kā arī džeza pianista Madara Kalniņa vadītā instrumentālā grupa.

Izglītojoša, muzikāla nodarbība ritma un skaņu pasaulē

Piedāvā: Nila Īles mūzikas studija

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: e-pasts: Nils Īle, e-pasts: nilsilestudio@gmail.com, tel. nr.: 29767381

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izglitojosa-muzikala-nodarbibita-ritma-un-skanu-pasaule/>

Nila Īles mūzikas studija aicina izbaudīt izglītojošu, muzikālu darbnīcu ritma un skaņu pasaulē, kurā caur kopīgu instrumentu saspēli bērni un jaunieši tiek iepazīstināti ar dažādiem perkusiju instrumentiem no visas pasaules, iepazīst skaņas daudzveidīgo burvību, iepazīst un izmēģina dažādu tautu instrumentus (perkusijas), kas nereti tiek izmantoti arī kā efekti filmu skaņu ceļiņu veidošanā, gūst pirmās iemaņas ritma spēlē, veido kopējas muzikālas kompozīcijas pieredzējušu pasniedzēju vadībā.

Tā ir saruna mūzikas valodā, kuras laikā katram ir iespēja ne tikai skatīties un klausīties, bet pieskarties, izmēģināt un izbaudīt piedāvātos mūzikas instrumentus. Šī muzikālā saruna caur instrumentu nereti palīdz atvērties pat visnoslēgtākajam skolēnam un darboties ar visiem kopā, kā arī iedvesmo ne vienu vien skolēnu turpināt attīstīt sevi muzikālā jomā arī turpmāk.

Programma tiek piemērota atbilstoši skolēnu vecumam, lai ieinteresētu katru nodarbības dalībnieku.

CIRKS

Neverbāla izrāde ar žonglēšanas elementiem “Solīšs”

Piedāvā: Radošā apvienība “Teātris azotē”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Marika Čerņavska, e-pasts: marikacernavska4@gmail.com, tel. nr.: 29187360

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/neverbala-izrade-ar-zonglesanas-elementiem-solins/>

Izrādē jaunā cirka elementi – žonglēšana un manipulācija ar priekšmetiem – kļūst par organisku stāsta sastāvdaļu. Tā ir bez vārdiem, stāsta sirsnīgu stāstu par divām neparastām meitenēm, kas sastopas parkā uz soliņa. Lai gan abas ir ļoti atšķirīgas, tieši žonglēšana palīdz abām saprasties. Pēc izrādes var organizēt 40 minūšu ilgu žonglēšanas nodarbību, kurā tiek apgūti triki ar bumbiņām u. c. priekšmetiem.

Klaunādes izrāde “Pačamamo”

Piedāvā: VSIA “Rīgas cirks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Renāte Saulīte, e-pasts: renate.saulite@cirks.lv, tel. nr.: 26195232

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kustibu-izrade-gaisi-zilais-punkts/>

Savā koferī nesdams trikus, mūziku, kā arī dažādas noderīgas un nenoderīgas lietas, klauns Cronopio ierodas jaunā (vai varbūt sen pazīstamā?) vietā. Cronopio uzbur komisku un sirsnīgu ne pārāk veikla ceļotāja tēlu un humora valodā runā par lielām un mazām pazīstamām tēmām.

Klauns Cronopio (Mariano Gedwillo) ir argentīnietis ar latviešu saknēm. Viņš ir audzis Latīņamerikā, uzstājies daudzviet pasaulē, tostarp daudzās Eiropas valstīs, un šobrīd Rīgas cirkam viņu ir izdevies uz laiciņu piesaistīt Cronopio vecvecāku dzimtajā Rīgā.

Izrāde pielāgojama dažāda vecuma bērniem. Izrādē paredzēta neliela skatītāju iesaiste un līdzdarbošanās.

Teatrāla pantomīma un cirka izrāde “PantoCirks”

Piedāvā: SIA “Eastic Iguana”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienes, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Alīna Kešāne, e-pasts: aliinakesane@inbox.lv, tel. nr.: 26344607

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/teatrāla-pantomima-un-cirka-izrade-pantocirks/>

Jautra un pārsteidzoša izrāde, kurā tēli ar dažādiem un pilnīgi atšķirīgiem māksliniecišķās izteiksmes līdzekļiem skolēniem attēlo jeb izstāsta savu stāstu. Priekšnesums apvieno teatrāla pantomīma un cirka priekšnesumu elementus.

Stāsts sākas ar galveno varoni – sapņotāju, kurš ceļo pa dzīvi ar savu iespēju koferi. Sapnis ir virziens kurā viņam doties. Sapnis ir būt laimīgam. Pa ceļam viņš sastop Iguānu un meiteni – mīlestību un draudzību –, kuras pilnas spēlēm, entuziasmu un spilgtu fantāziju, tad visa trijotne apvienojas kopīgā sapņošanā. Kad sapnis ir īstenots, fantāzija var bagātināt dzīvi.

Izrādē piedalās Valērijs Komisarenko (vairāk zināms kā ValeryElastic vai Iguana Man) – oriģinālā žanra cirka mākslinieks, plastiskās akrobātikas žanra meistars, “gumijas cilvēks” jeb “cilvēks bez kauliem” un žonglieris.; Alīna Kešāne – dejotāja, cirka māksliniece; Dmitrijs Ivanovs – aktieris, mīms.

DEJA

Izrāde ar žonglēšanas, dejas un objektu teātra elementiem “Kur kamoliņš ripo?”

Piedāvā: Radošā apvienība “Teātris azotē”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Marika Čerņavska, e-pasts: marikacernavska4@gmail.com,
tel. nr.: 29187360

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-ar-zonglesanas-dejas-un-objektu-teatra-elementiem-kur-kamolins-ripo/>

Izrāde ir veidota pēc lucu pasakas “Saimniekmeita un bārene zemzemē” motīviem, taču radošās komandas interpretācijā līdztekus oriģinālajam pasakas tekstam ļoti svarīgs nozīmes nesējs ir kustība žonglēšanas, dejas un objektu teātra formā. Šī iemesla dēļ pasaka ir universāla un tajā ir nozīmes slāņi, ko ļoti labi uztver gan mazs bērns, gan pusaudzis un pieaugušais.

Šodien Ludzas igauņu jeb lucu kopiena vairs nepastāv, un tikai padsmīti gadus atpakaļ ir miris pēdējais šīs valodas lietotājs, taču vairāku gadsimtu garumā Ludzas pusē dzīvoja vairāki tūkstoši lucu – runāja savā valodā, ģērbās citādi nekā vietējie un dziedāja citas dziesmas. Iestudējumā lucu pasaka tiek stāstīta ļoti tuvu oriģināltekstam, skan arī dziesmas un atsevišķi vārdi lucu valodā, tomēr tā noteikti nav pagātnes restaurācija – ar dejas, ritma, objektu teātra un žonglēšanas starpniecību ir mēģināts izstāstīt arī mūsdienās aktuālu stāstu par to, cik grūts ir ceļš uz pieaugšanu un saprašanu. Arī ģimenē.

Dejas izrāde “TĪKLĀ”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika un pieprasījuma, klātienes norise

Kontaktinformācija: Elīna Zeltiņa, e-pasts: elina.zeltina@Inso.lv; tel.nr.: 26118366

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-tikla/>

Mūsdienīga dejas izrāde, kurā ritmiska mūzika apvienojumā ar kustību un video, ievēd skatītājus neparastā stāstā. Tas vēsta par to, kā jauniešiem arvien grūtāk nodefinēt savas personības vērtību, jo sociālo tīklu spiediens rada sajūtu, ka nepietiek ar to, ka tu pats sev patīc. Vēl vajag pamanīties patīkt arī citiem. Tas rada spriedzi un labvēlīgu augšņi neskaitāmiem kompleksiem.

“Es sociālajos tīklos ievietoju video. Neviens nespiež “patīk”. Secinājums — tāpat es nevienam nepatīku. Tam, ko daru, nav vērtības.” Pazūd jēga darīt tikai sava prieka pēc. Darīšana kļūst par ārēja novērtējuma medībām. Izrādes galvenie varoņi ir divi jaunieši, kas mēģina šo novērtējumu iegūt. Viņi satiek “labdari”, kurš abiem palīdz kļūt populāriem, taču izrādās, ka jauniegūtajam draugam ir savtīgi mērķi, un popularitātes medības aizved jauniešus pa bīstamu ceļu.

Dejas izrāde “tas ir viss, ko mēs varam”

Piedāvā: Ģertrūdes ielas teātris

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika un pieprasījuma, klātienēs norise

Kontaktinformācija: Maija Pavlova, e-pasts: git@git.lv, tel.nr.: 22020616

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-tas-ir-viss-ko-mes-varam/>

128 sitieni minūtē. Četru ceturtdaļu taktsmērs. Izrāde “tas ir viss, ko mēs varam” ir laiktelpa, kuras dalībnieki caur atkārtoto rituālu pārrada robežas starp sevi un kolektīvu. Dejojāji pārvietojas telpā, saplūstot saskaņotā kustībā un no tās atkal izslīdot, bet izrādes lineārais laiks top par bezgalīgu plūdmaiņu, kuras ritmu variācijās dejojāji pazaudē un atgūst savu individualitāti.

Balstoties tehnoloģiskās un elektroniskās klubu kultūras tradīcijās, izrāde aicina pievērst uzmanību solidaritātei un iekļaujošai cilvēcībai – tam, kā mums tik ļoti pietrūkst ikdienas attiecībās vienam ar otru. Kad pasauli vienojošās saites ir sarautas, labākais, ko varu darīt, ir dejojot un dejojot kopā ar citiem. Pēdējā platforma, caur ko vēl varam paust savu viedokli, ir ķermenis, jo tas ir vienīgais, kas pieder mums pašiem.

Kinolektorijs “Iepazīsties – leļļu kino!”

Piedāvā: Filmu studija “Animācijas Brigāde”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienēs, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Dace Rīdūze, e-pasts: dace.riduze@inbox.lv, tel. nr.: 29417537

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kinolektorijs-iepasties-lellu-kino/>

Nodarbības laikā skolēni iepazīst leļļu filmu tapšanas procesu. Kopā ar filmu veidotājiem skolēni skatās vairākas studijā “Animācijas Brigāde” veidotās filmas; to izvēle var būt saistīta gan ar atbilstošo gadalaiku, gan citām aktuālajām norisēm, tie var būt arī paši jaunākie darbi. Filmu veidotāji atklās un uzskatāmi parādīs leļļu kino veidošanas posmus – kā top scenārijs, lelles un dekorācijas, kā uz ekrāna atdzīvojas lelles un veidojas skaņa. Nodarbībā klātesoši ir arī leļļu filmu aktieri – kino lelles –, kuras iespējams apskatīt.

Latvijā veidoto filmu demonstrēšana

Piedāvā: Biedrība “Kinopunkts”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma, gan klātienēs, gan digitālas norise

Kontaktinformācija: Kristīne Meirāne, e-pasts: kristine.meirane@gmail.com, tel.nr.: 26141368

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvija-veidoto-filmu-demonstresana/>

Projekta “Kinopunkts” ietvaros izglītības iestādēm tiek piedāvāta iespēja mācību stundu ietvaros demonstrēt gan jaunākās, gan arhīvos esošās Latvijā veidotās filmas. Biedrība nodrošina filmu demonstrēšanas atļauju no tās likumīgā īpašnieka, kā arī filmas faila un plakātu nogādi uz izglītības iestādes norādīto adresi. Filmās tiek demonstrētas, izmantojot skolu tehnisko aprīkojumu. Iespēju robežās tiek organizētas tikšanās ar filmu pārstāvjiem – režisoriem, aktieriem, skatuves māksliniekiem u. c.

Latvijas filmas un kinolektoriji mācību procesa metodiskai padziļināšanai

Piedāvā: Latvijas Kinematogrāfistu savienība

Norises laiks: Pēc pieprasījuma, digitāla norise

Kontaktinformācija: Ieva Pitruka, e-pasts: ieva.pitruka@inbox.lv, tel. nr.: 26358150

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvijas-filmas-un-kinolektoriji-macibu-procesa-metodiskai-padzilinasanai/>

Latvijas Kinematogrāfistu savienības projekts “Kino visiem un visur Latvijā” izglītības iestādēm piedāvā mācību procesā iekļaut visjaunākās Latvijas filmas. Biedrība nodrošina iespēju noskatīties arī vairāk nekā 90 nesenās un klasiskās latviešu filmas (spēlfilmas, dokumentālās filmas, animācijas filmas) augstā tehniskā kvalitātē, kā arī sastāda tematiskas filmu programmas pēc pedagogu pieprasījuma. Organizētajos kinolektorijos skolēniem ir iespēja iepazīties ar zīmēto un leļļu animācijas filmu veidošanas procesu, kā arī pieredzēt sarunas ar dažādu filmu autoriem.

Ir īpaši izstrādāta, Latvijas kultūrvēsturē balstīta filmu programma, kas labi noderēs skolās ar mazākumtautību mācību programmām, kā arī skolām, kurās mācības apgūst bērni un jaunieši no Ukrainas.

Kinoteātra “Splendid Palace” iepazīšana

Piedāvā: Kinoteātris “Splendid Palace”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Lelde Jevstignejeva, e-pasts: lelde.jevstignejeva@rigasnami.lv, tel. nr.: 26189209

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kinoteatra-splendid-palace-iepazisana/>

Kinoteātris “Splendid Palace”, svinot 100-gadi, paver aizkulišu priekškaru un aicina gida pavadībā iepazīt kinoteātra unikālo ēku un telpas neorokoko stilā, izzināt kinoteātra leģendas un kino vēsturi.

Kinoteātris ar pirmklasīgu kino repertuāru un dažādiem kino notikumiem priecējis jau vairākas kino skatītāju paaudzes, tomēr līdztekus kino baudījumam 1923. gadā dibinātais kinoteātris spēj piedāvāt arī aizraujošas vēstures liecības un stāstus par kino un tā skatīšanās paradumiem gan aizgājušā gadsimta sākumā, gan arī mūsdienās. Ne mazāk interesanta un izzināšanas vērtā ir arī kinoteātra ēkas arhitektūra un interjers, kas ļauj kinoteātri “Splendid Palace” dēvēt par vienu no izsmalcinātākajiem un skaistākajiem kinoteātriem Eiropā.

Kinoteātra apskati iespējams apvienot ar Latvijas kinofilmas noskatīšanos.

VIZUĀLĀ MĀKSLA un DIZAINS

Nodarbība “Pirmie soļi foto stāsta veidošanā”

Piedāvā: Biedrība “ISSP”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Līga Stibe, e-pasts: liga@issp.lv, tel. nr.: 29197627

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbiba-pirmie-soli-foto-stasta-veidosana/>

Nodarbībā fotogrāfs Reinis Hofmanis iepazīstina skolēnus ar vizuāla stāsta veidošanu viena attēla ietvaros. Skolēni uzzina, kas ir fotogrāfija, kādas ir šī medija iespējas. Iepazīstoties ar mākslinieka Gustava Kluča darbiem, skolēni gūst ieskatu foto montāžas un kolāžas tehnikās, kuras praktiskajā daļā paši pielieto, lai veidotu vizuālu stāstu no Latvijas laikmetīgo fotogrāfu darbiem (Kristīnes Madjares, Ivetas Gabaliņas, Andreja Strokina, Evitas Gozes, Kristīnes Krauzes Sluckas u. c). Šādā veidā skolēni attīsta savu radošo domāšanu, veido vizuālo izpratni un netiešā veidā uzzina par Latvijas laikmetīgās fotogrāfijas autoriem.

Ekspozīcijas izzināšana: Atklāj mākslas muzeju!

Piedāvā: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori, e-pasts: ekskursijas@inmm.lv, tel. nr.: 67324461

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/ekspozicijas-izzinasana-atklaj-makslas-muzeju/>

Norises laikā skolēni iepazīsies ar dažādiem mākslas procesiem vēstures gaitā Latvijā un ievērojamākajiem meistardarbiem, izceļot katra perioda nozīmīgākās, izcilākās parādības un autorus, kā arī inovācijas. Gids virza pastaigu cauri ekspozīcijām par Latvijas mākslu 19.–20. gadsimtā. Aktivitāte ietver sarunas elementus, radot skolēnos interesi, izpratni par vispārzināmo, problemātisko un neviennozīmīgo, kā arī veicinot labvēlīgu personīgo saikni ar mākslu.

Norises laikā skolēnos tiek attīstīta radošā un kritiskā domāšana, veicināta izpratne par mākslas un vēstures procesiem un to saistību. Dalībnieki ir aicināti saskatīt līdzīgo un atšķirīgo, kā arī formulēt un izteikt viedokli. Iekļautās tēmas – mākslas un kultūras vēsture, mākslas un vizuālās mākslas terminoloģija, sabiedrība, personības. Apskatāmās tēmas var tikt pielāgotas grupas interesēm.

Laikmetīgās mākslas skola: Action Painting nodarbība “Trauksme” ar mākslinieci Andu Lāci

Piedāvā: Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anete Liepiņa, e-pasts: anete@lcca.lv, tel. nr.: 27836257

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/laikmetigas-makslas-skola-action-painting-nodarbiba-trauksme-ar-makslinieci-andu-laci/>

Gleznotāja un performanču māksliniece Anda Lāce savā mākslas darbnīcas nodarbībā skolēnus iesaista darbības zīmējumu (*action painting*) tapšanā, izaicinot ar neierastiem zīmēšanas un gleznošanas paņēmieniem. Izmantojot performances mākslas paņēmienus un elementus, skolēni pārraksta (pārglezno) savas sarežģītās pieredzes, izmantojot pašu ķermeņus, kustības un krāsu. Tas ir rosinošs process ar savām emocijām un to iepazīšanu, izmantojot mākslas metodes.

Nodarbības pirmajā daļā māksliniece iepazīstina bērnus ar savām radošajām metodēm un jau tapušajiem mākslas. Tam seko sarunas, un pēc tam aktīva un dinamiska mākslas radīšana.

Norises mērķis ir rosināt radošo domāšanu, savstarpēju uzticēšanos un atbrīvošanos. Šāda neierasta glezniecība, performatīvais zīmējums un lielformātā audekli un papīri skolēniem kļūst par iepazīšanās platformu ar laikmetīgās mākslas valodu un iedarbību.

MATERIĀLAIS UN NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Mazais skulptūru mežs”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori; e-pasts: muzejukratuve@lnmm.lv; tel. nr.: 67357525

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-mazais-skulpturu-mezs/>

Interaktīvā nodarbība bērniem apvieno izglītojošu pastaigu ekspozīcijā un radošu nodarbību, iepazīstot kultūras un mākslas vēsturi ar antīkās un renesanses tēlniecības darbu palīdzību.

Nodarbības pirmajā daļā dosimies aizraujošā pastaigā cauri “Skulptūru mežam”, iepazīstoties ar antīkajiem un renesanses laika iemītniekiem, meklējot to līdziniekus mūsdienu pasaulē. Savukārt otrajā nodarbības daļā paši iejutīsimies tēlnieku lomā, iedvesmojoties no ekspozīcijā redzētā, veidojot līdzīgi nemamu skulptūriņu, kameju vai magnētu no pašcietējošā māla.

Interaktīva nodarbība “Nospēlē muzeju!”

Piedāvā: Mākslas muzejs “Rīgas Birža”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori; e-pasts: rigasbirza@lnmm.lv, tel. nr.: 67357536

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/interaktiva-nodarbiba-nospele-muzeju/>

“Nospēlē muzeju!” ir interaktīva un izglītojoša spēle sākumskolas un pamatskolas vecuma bērniem, kurā ikviens dalībnieks kļūst par muzeja sastāvdaļu. Nodarbība ir veidota ar mērķi veicināt aktīvu skolēnu iesaisti muzeja darbības iepazīšanā, savstarpējās sarunās meklējot atbildes uz jautājumiem, kas ir mākslas muzejs, kas tajā atrodas, kādus darbus veic muzeja darbinieki?

Nodarbības pirmo daļu veido muzeja ekspozīcijas iepazīšana, pievēršot uzmanību mākslas darbu izvietojumam telpā un dažādām muzejā sastopamām detaļām – etiķetēm, gaismošanas sistēmām, afišām un novērošanas kamerām. Nodarbības otrā daļa ir lomu spēle, kurā katrs skolēns izmēģina ar muzeja darbu saistītu profesiju. It kā spēlējoties, bērni iepazīst sarežģīto muzeja struktūru, krāšanas, kolekcionēšanas, mākslas darbu eksponēšanas principus, mācoties izprast muzejam raksturīgo aizliegumu un uzvedības noteikumu nepieciešamību.

Dziesmusvētku 150-gadei veltītās ekspozīcijas “Dziesmusvētku telpa” iepazīšana

Piedāvā: Latvijas Nacionālais Rakstniecības un mūzikas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Ilze Rusova, e-pasts: ilze.rusova@kultura.lv, tel. nr.: 27316314

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dziesmusvetku-150-gadei-veltitas-ekspozicijas-dziesmusvetku-telpa-iepazisana/>

“Dziesmusvētku telpa” veidota par godu Pirmo vispārīgo latviešu dziedāšanas svētku simtpiecdesmitajai gadskārtai kā veltījums latviešu dziesmu un deju svētku tradīcijai. Ekspozīcijas iepazīšana sākas ar multimedijālās instalācijas “Lielākais koris pasaulē” vērošanu, kas 128 ekrānu vairogos atklāj dziesmusvētku stāstu. Tā veidota kā laika upe, kas vijas cauri Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku 150 gadu ilgajai vēsturei, savā ceļā atklājot interesantus faktus, fotogrāfijas un dokumentālas liecības par valstiski un kultūrnozīmīgi svarīgiem notikumiem un personībām.

Izmantojot individuāli izstrādātus darba uzdevumus, skolēni iepazīs ekspozīciju atbilstoši vecumposmiem un pieredzēm, vienlaikus attīstot pašvadītu mācīšanos un izziņas prasmes.

Ekspozīcijas “Grāmata Latvijā” iepazīšana

Piedāvā: Latvijas Nacionālā bibliotēka

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anita Smeltere, e-pasts: gramata.latvija@lnb.lv, tel. nr.: 26420065

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/ekspozicijas-gramata-latvija-iepazisana/>

Skolēni ekspozīcijas ietvaros iepazīst stāstu par grāmatas kā medija attīstību no pirmsākumiem līdz mūsdienām. Ekspozīcija sniedz ieskatu Latvijas grāmatniecības vēsturē un piedāvā dažādas līdzdarbošanās iespējas, rosinot ikvienam aizdomāties par savām attiecībām ar lasīšanu. Saruna tiek pielāgota skolēnu vecumposmam un interesēm. Sākumskolēni iepazīst ekspozīciju, izmantojot aķīgu uzdevumu grāmatīņu.

Ekspozīcijas iepazīšana integrējama kultūras izpratnes, kā arī sociālās un pilsoniskās jomas mācību saturā. Apmeklējumu var pielāgot klases specifiskajām mācīšanās vajadzībām, iepriekš vienojoties.

LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Lasāmskapis”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais Rakstniecības un mūzikas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Liena Šmukste, e-pasts: komunikacija@rmm.lv, tel. nr.: 67509263

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-lasamskapis/>

Nodarbībā skolēni iepazīstas ar lasīšanu kā procesu, tās sniegtajām emocijām, kā arī dažādu rakstnieku lasīšanas pieredzi, piemēram, Ineses Zanderes lasīšanu zem segas, Imanta Ziedoņa lasīšanu ganos u.c. Dalībnieki kopā ar vadītāju aktīvi piedalās procesā, nodarbība ir kā saruna ar skolēnu līdzdarbošanos.

Muzejpedagoģiskā video nodarbība “Spoku stunda”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais Rakstniecības un mūzikas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; digitāla norise

Kontaktinformācija: Liena Šmukste, e-pasts: komunikacija@rmm.lv, tel. nr.: 67509263

Mērķauditorija: 1.–6. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-video-nodarbiba-spoku-stunda/>

Attālinātajā nodarbībā, kas veidota kā videofilma, skolēni iepazīs muzeja krājumu daudzveidību, veidos izpratni par to, kas ir spoku stāsti un kāpēc tos vajag klausīties un stāstīt, kā arī pārliecināsies, ka muzejā nav briesmīgu/biedējošu lietu, un bailes rada mūsu iztēle. Videoierakstā par spoku stāstiem, to pētīšanu un savu pieredzi ar baidīšanos skolēniem stāstīs mākslinieks Kristians Brekte, folkloras pētnieks Guntis Pakalns, kā arī rakstnieks Māris Rungulis.

Nodarbība mudinās skolēnus saglabāt spoku stāstu stāstīšanas tradīcijas, kas attīsta prasmes secīgi formulēt savu domu, nepazaudēt ideju un saglabāt intrigu, stāstot vai rakstot spoku stāstus.

Radošās rakstīšanas nodarbība “Ceļa galā stāsts”

Piedāvā: Rakstniece Laura Vinogradova

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Laura Vinogradova, e-pasts: laur.vinogradova@gmail.com, tel. nr.: 20065411

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/radosas-rakstisanas-nodarbiba-cela-gala-stasts/>

Nodarbībā rakstniece Laura Vinogradova kopā ar skolēniem atklās stāsta veidošanas pamatus, ar spēles elementiem skolēni tiks rosināti izprast radošās rakstniecības pamatprincipus, kā arī izzinās valodas nozīmi teksta veidošanā. Kopā papildinot jau iepriekš īpaši šai nodarbībai radītu autores tekstu, skolēni iepazīsies ar izmantojamo vārdu nozīmi tekstā un kā tie spēj mainīt teksta jēgu. Tāpat tiks saprasta stāsta sižetiskās līnijas veidošana un radošuma iespējas. Autore demonstrēs, kā no skolēnu atbildēm un viņas uzdotajiem jautājumiem tiek veidots stāsts.

TEĀTRIS

Izrāde “Tētis”

Piedāvā: ISTABAS TEĀTRIS / Biedrība “Pusstāvs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Jānis Znotiņš, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26589458

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-tetis/>

Sabiedrībā arvien vairāk pievērš uzmanību tēvu lomai bērnu dzīvēs. Mamma un tētis tiek uztverti kā līdzvērtīgi, vienlīdz atbildīgi vecāki, kas savos bērnos iegulda laiku un enerģiju.

Režisors Jānis Znotiņš kopā ar radošo komandu, izmantojot Kārļa Vērdiņa dzeju, uzvedis izrādi, kurā stāsta par dažādiem tētiem no bērnu skatupunkta.

Izrāde jautrā un aizraujošā veidā runā ar savu skatītāju par nopietnām lietām, rosinot uz pārdomām un sarunu starp vecākiem un bērniem. Tiek parādīts, ka tētis var būt aizņemts, dusmīgs, noguris, priecīgs, atpūties, aizrautīgs, bet, lai arī kāds viņš būtu, bērnam viņš ir pats labākais un mīļākais.

Muzikāla, interaktīva izrāde-modes skate “Viņš ir pliks jeb Karaļa jaunais tērps”

Piedāvā: 3 MĀSAS

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Egija Silāre, e-pasts, egijasilare@inbox.lv, tel. nr.: 29327853

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzikala-interaktiva-izrade-modes-skate-vins-ir-pliks-jeb-karala-jaunais-terps/>

Muzikālā, interaktīvā izrāde “Viņš ir pliks jeb Karaļa jaunais tērps” noris modes skates formā ar iekļautu mākslas darba izsolī un eksistenciāliem jautājumiem par esību un laikmetīgo mākslu, kā arī šīs dienas aktualitātēm sabiedrībā – vai zīmulis ir zīmulis un vai tu esi tu?

Kāds Karalis bija tik pārņemts ar jauniem tērpiem, ka izdeva visu naudu, lai vienmēr būtu izmeklēti, mūsdienīgi ģērbies. Viņš bieži apmeklēja teātra izrādes, koncertus, izstādes un rīkoja svētkus tikai tāpēc, lai varētu izrādīt savus jaunākos zīmolu tērpus. Ja par citiem karaļiem

parasti dzird, ka viņi atrodas valsts padomē, tad par šo vienmēr dzirdēja, ka viņš patlaban pārģērbjas. Šoreiz karaļvalsts gatavojas īpaši vērienīgiem svētkiem, kuriem nauda netiek žēlota – tiek izgatavoti Goda vārti un Karalis pasūta sev nebijušu tērpu ar gaismas rakstiem un maģiskām īpašībām, kuru var ieraudzīt tikai tie, kas ir gudri...

Kustību izrāde “Gaiši zilais punkts”

Piedāvā: ISTABAS TEĀTRIS / Biedrība “Pusstāvs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Alma Kuške, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26418778

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kustibu-izrade-gaisi-zilais-punkts/>

Emocionālo pasauli ikviens no mums izjūt ķermeniski. Mums trīc kājas no uztraukuma, mēs piesarkstam no dusmām vai kauna, mēs svīstam, savelkam plaukstu dūrēs un smaidām. Izrāde caur kustību runā ar jauniešiem par emocijām, jo katram pusaudzim un viņa izjūtām un emocijām ir vieta uz šīs pasaules.

Izrādē trīs dejojāji iejūtas dažādās emocijās un savstarpēji tās izspēlē ar kustības, mūzikas, scenogrāfijas un gaismas māksliniecisku risinājumu palīdzību.

Latvijas Nacionālā teātra izrāžu ieraksti

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; digitāla norise

Kontaktinformācija: Teātra administrācija, e-pasts: pardosana@teatris.lv, tel. nr.: 67006336 vai 67006337

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvijas-nacionala-teatra-izrazu-ieraksti/>

Laikā, kad skolēni ar tehnoloģiju palīdzību var bagātināt mācību programmu saturu un nodrošināt iespēju baudīt izrādes viedierīču ekrānos, teātris dodas pie jauniešiem, aicinot izzināt latviešu kultūras vērtības un iepazīt mūsu mantojumu ar izrādēm “Indrāni”, “Latvieši” un “Tikšanās vieta – Rīgas pilsētas II teātris”.

Izvēloties digitālās izrādes, kas atbilstu katras skolas, klases vēlmēm un vajadzībām, aicinām iepazīties ar izrāžu aprakstiem Latvijas Nacionālā teātra mājaslapā: <https://teatris.lv/lapas/LatvijasSkolasSoma>.

KOLĒGI IESAKA!

Nodarbība “Latviešu tautas mūzikas instrumentu pasaulē”

Piedāvā: SIA “Upe tuviem un tāliem”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Iveta Mielava, e-pasts: iveta@upe.parks.lv, tel. nr.: 29505543

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbiba-latviesu-tautas-muzikas-instrumentu-pasaule/>

Izglītojoša mūzikas nodarbība jaunāko klašu skolēniem, ko vada Ilga Reizniece un Iveta Mielava. Izspēlējot dažādus mūzikas instrumentus, Ilga Reizniece gan iepazīstas ar auditoriju, gan, improvizējot konkrētos apstākļos, caur melodiju un skaņām vizualizē dažādas dabas norišu un sadzīves ainas.

Kad tēlainā domāšana iekustināta, kopā tiek izspēlēta mīklu spēle, kurā pēc kārtas jāuzmin 23 latviešu tautas mūzikas instrumentu nosaukumi, jāatrod to attēli un jāievieto kopīgajā puzzles aplī. Ievērojot drošības noteikumus, bērni aktīvi piedalās arī instrumentu spēlēšanā. Visi mīklās minētie 23 mūzikas instrumenti atrodas turpat, apkārt bērniem klasē. Tos nodarbības laikā un pēc tās var aptaustīt un paspēlēt.

Kultūras nozares: Mūzika, kultūras mantojums

Izzinoša nodarbība “Saldējums mākslas telpā. Laikmetīgā māksla”

Piedāvā: Ikšķiles saldējums, SIA RUTARE

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē norise

Kontaktinformācija: Tamāra Rubene, e-pasts: tamara.rubene@gmail.com, tel. nr.: 29710033

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzinosa-nodarbiba-saldejums-makslas-telpa-laikmetiga-maksla/>

Nodarbības laikā skolēni iepazīst, kā saldējums tiek attēlots un parādīts laikmetīgās mākslas griezumā dažādās nozarēs – modē, mūzikā, tēlniecībā, gleznotājmākslā, reklāmas nozarē utt. Tiek aplūkota tēma par saldējuma muzejiem pasaulē, kā un kāpēc tie izveidoti. Tāpat skolēni izzina, kā saldējuma tēls tiek izmantots sadzīves preču dizainā, iepazīstot dažādus ikdienas priekšmetus. Skolēni kopā ar veidotājiem atbild uz jautājumu – kāpēc saldējuma tēlu tik plaši izmanto mākslā un citās jomās?

Kultūras nozares: Vizuālā māksla, dizains

Izrāde “Gleznas ārpus rāmjiem”

Piedāvā: Nodibinājums “Mūzikas un mākslas atbalsta fonds”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Laila Baumanē, e-pasts: kulturmarkafonds@gmail.com, tel. nr.: 29470103

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-gleznas-arpus-ramjiem/>

Izrāde atraktīvā veidā iepazīstina jauniešus ar spilgtiem Latvijas gleznotājiem un glezniecības žanriem, izspēlējot tos dažādās teātra formās un iesaistot izrādē arī pašus jauniešus. Tā atklāj

mūsu iztēles neierobežotās iespējas. Kā atrast savu žanru, kurā runāt ar moderno pasauli? Galvenais ir nebaidīties meklēt.

Piecas gleznas, pieci glezniecības žanri un sestā “glezna”, kas top kopā ar skolēniem. Seši žanri. Seši mākslinieki. Biruta Baumannē, Kārlis Miesnieks, Bruno Vasiļevskis, Felicita Pauļuka, Vilhelms Purvītis un varbūt... Sestais būs tu? Trīs aktieru pavadībā gleznas atdzīvosies un izkāps no rāmjiem visdažādākajās teātra formās. Viena pārtaps baisā detektīvā, cita dzejiskā mūziklā un kāda arī klaunādē.

Kultūras nozares: Teātris

Koncertlekcija “Imantam Ziedonim – 90. Dzejas dienas mūzikā”

Piedāvā: SIA SKOLENIEM.LV

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē norise

Kontaktinformācija: Jānis Ķirsis, e-pasts: info@skoleniem.lv, tel. nr.: 28070202

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/imantam-ziedonim-90-dzejas-dienas-muzika/>

Koncertlekcijā skan Latvijas komponistu dziesmas ar Imanta Ziedoņa dzejas vārdiem dziedātājas Rūtas Dūdumas-Ķirses un komponista Jāņa Ķirša izpildījumā. Skolēni tiek aicināti domāt par mūziku, dzeju un par laikmetu, kad šīs dziesmas radītas, tā veicinot izpratni par Latvijas kultūras bagātību mūzikā un dzejā.

Renārs Kaupers, Raimonds Tiguls, Kārlis Lācis un Imants Kalniņš ir vieni no daudziem skaņražiem, kuri savā daiļradē izmantojuši Imanta Ziedoņa dzeju. Koncertlekcijas laikā izskanēs tādas dziesmas kā “Mazā bilžu rāmītī” (R. Kaupers / I. Ziedonis), “Buramdziēsmaņa” (I. Kalniņš / I. Ziedonis), “Svētvakars”(R. Pauls / I. Ziedonis) un citas.

Kultūras nozares: Mūzika

Citi noderīgi resursi

- Latvijas Radio izstrādājis klausāmpasaku lietotni – “[Latvijas Radio pasakas](#)”, kur pieejamas vairāk nekā 400 pasakas par visdažādākajām tēmām, kuras ierunājuši dažādi Latvijas mūziķi, aktieri, sportisti, radiobalsis un citi. Savukārt pasaku ilustrācijas veidotas ar mākslīgā intelekta rīku palīdzību.

Lietotni “Latvijas Radio pasakas” bez maksas iespējams lejupielādēt vietnēs “[App Store](#)” un “[Google Play](#)”. Šobrīd tā pieejama viedtālrunu lietotājiem.

- Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs projekta “[Mākslinieks ir klātesošs – laikmetīgās mākslas rezidences skolās](#)” ietvaros sadarbībā ar skolotājiem un dažādu jomu ekspertiem izstrādājis [metodisko materiālu](#). Materiālā apkopota informācija par to, kas ir laikmetīgā māksla, mūsdienu mākslinieks, un piedāvātas pēc izglītības standarta apgūstamās tēmas caur mūsdienu mākslinieka prizmu.

- [Dokumentālā raidījuma “Atslēgas”](#) sērijas par 50 nozīmīgākajiem notikumiem Latvijas valsts vēsturē kopš 1918. gada. Līdzās sērijām pieejami raidījuma veidotāju sagatavoti materiāli skolotājiem, kā arī raidījuma [vārdnīca](#).
- Latvijas Televīzijas ar Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstu radītā raidījumu cikla “Teātris.zip” īpaša teātra iestudējumu [“.zip” izlase](#).

Viss raidījumu cikla “Teātris.zip” arhīvs pieejams [REplay.lv](#).

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par “Latvijas skolas soma” programmā rekomendētajām kultūras norisēm atrodama [programmas mājaslapas katalogā](#).
- Mājaslapas katalogā var nebūt norādītas:
 - visas valsts kultūras iestāžu (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvātās norises, taču tās ir iekļautas programmas saturā un atrodamas konkrēto institūciju mājaslapās.
 - īslaicīgi notiekošās kultūras norises (izstādes, vienu vai dažas reizes notiekoši koncerti utt.), kuru apmeklēšana jāaskaņo, sazinoties ar programmas komandu.
- Pedagoģi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai un sasaisti ar mācību un audzināšanas darbu.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas arī pieejamas [mājaslapā](#).
- Mājaslapas [aktualitāšu sadaļā](#) atrodama informācija par aktuālajām kultūras norisēm un skolēnu atsauksmes.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo mediju kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma>, “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/> un “X” https://twitter.com/LV_skolas_soma, kā arī programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma>. Sociālajos medijos aicinām pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļās vai dalīties ar kādu no ierakstiem un savu pieredzi.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, jāpārlicinās, vai tās atbilst programmas mērķim, sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.

Programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma> ievietoti arī iepriekšējo gadu semināros, konferencēs un forumos sniegtie pedagoģu un kultūras nozares ekspertu pieredzes stāsti un lekcijas, t.sk., programmas atklāšanas koncerta ieraksts, kā arī citi audiovizuālie resursi un metodiskie materiāli.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma